

**Εισηγητική Έκθεση για το Σχέδιο Νόμου με τίτλο:
«Θεσμικό πλαίσιο για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, τις συλλογικές
οργανώσεις και την επιχειρηματικότητα του αγροτικού κόσμου – Οργάνωση της
εποπτείας του Κράτους».**

Η παρέμβαση στο χώρο των συνεταιρισμών και εν γένει των συλλογικών αγροτικών οργανώσεων αποτελεί ώριμη απαίτηση των καιρών. Έχει διπλό στόχο. Αφενός να απελευθερώσει τις δυνάμεις που συνεπείς στη συνεταιριστική ιδέα έχουν τη θέληση και τη δυνατότητα να αναπτύξουν και να διευρύνουν τις δραστηριότητες τους προς όφελος της ελληνικής γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης του τόπου. Αφ' ετέρου επιδιώκει να ανατρέψει μια απαξιωμένη κατάσταση που οδήγησε σε ουσιαστική ατροφία ένα συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα για την υιοθέτηση του οποίου χρειάστηκαν σκληροί αγώνες και θυσίες.

Το Άρθρο 12 παρ. 4 του Συντάγματος κατοχυρώνει το συνεταιρισμό ως ατομικό και κοινωνικό δικαίωμα. Θεμελιώνει την ελευθερία ίδρυσης και λειτουργίας του καθώς και την αυτοδιοίκηση του. Προβλέπει την προστασία και εποπτεία του από το κράτος για το οποίο επιβάλλει την υποχρέωση να μεριμνά για την ανάπτυξή του. Με το παρόν σχέδιο νόμου επιζητούμε την αναζωογόνηση του δικαιώματος και τη θεσμική επικαιροποίηση της εποπτείας του κράτους.

Για την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ο αγροτικός συνεταιρισμός αποτελεί τη συνιστώσα, όπου συγκλίνουν δύο καταρχήν διαφορετικά πράγματα: α) μια ανοιχτή και εθελοντική συλλογική διαδικασία, η οποία συσπειρώνει οικονομικά και διαπραγματευτικά αδύνατους παραγωγούς και ταυτόχρονα β) μια μορφή κοινωνικής επιχειρηματικότητας, η οποία στοχεύει στην πρόοδο και στην ευημερία των παραγωγών αυτών μέσα από την ενότητα και την αλληλεγγύη μεταξύ τους.

Ο αγροτικός συνεταιρισμός δεν είναι συνδικαλιστική οργάνωση.

Ο θεμελιώδης και αδιαπραγμάτευτος «πυρήνας» της συνεταιριστικής ιδέας προϋποθέτει ανεξάρτητους και αυθύπαρκτους αγρότες, οι οποίοι δεν έχουν καταλήξει και επιδιώκουν να μην καταλήξουν είτε σε συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας, είτε σε αβάσταχτα ετεροβαρείς εις βάρος τους δικαιπραξίες, οι οποίες θα εξαλείψουν τυπικά και ουσιαστικά κάθε ανεξάρτητη παραγωγική δραστηριότητα τους. Επίσης, προϋποθέτει αγρότες που ζητούν να παραμείνουν στην αγροτική παραγωγή, ως αυθύπαρκτοι ιδιοκτήτες και παραγωγοί. Ο αγροτικός συνεταιρισμός επιδιώκει να εδραιώσει ανεξάρτητα και βιώσιμα αγροτικά νοικοκυριά, ιδίως μεταξύ των μικρομεσαίων και οικονομικά ασθενέστερων αγροτών. Μια τέτοια επιδίωξη θέτει επί τάπητος την ανάγκη ενότητας και συνεργασίας των αγροτών, οι οποίοι δημιουργούν έτσι μια κοινότητα συμφερόντων, η οποία σαφώς διαφοροποιείται από την κοινότητα των παραγωγών, στο βαθμό που η τελευταία προϋποθέτει την απώλεια κάθε ανεξαρτησίας έναντι κάποιου εργοδότη ή πανίσχυρου αντισυμβαλλόμενου. Συνεπώς δεν μπορεί να γίνει λόγος για συνδικαλιστικό κίνημα. Ο αγροτικός συνεταιρισμός είναι κατά βάση ένα κίνημα κοινωνικής επιχειρηματικότητας, το οποίο οργανώνει και προάγει μια κοινότητα συμφερόντων που βασίζεται στην ανάγκη προστασίας και ανάπτυξης των μικρομεσαίων αγροτικών νοικοκυριών, ως βασικών κοινωνικών και οικονομικών μονάδων της υπαίθρου. Έννοιες, όπως ενότητα, αλληλεγγύη και συσπείρωση αποκτούν νόημα σε μια συνεταιριστική οργάνωση, η οποία αποβλέπει στην κοινή βελτίωση της αγροτικής παραγωγής και στην ισχυροποίηση της διαπραγματευτικής ισχύος των αγροτών στις άγριες και καταπλεονεκτικές συνθήκες μιας άναρχης και ανταγωνιστικής αγοράς.

Ο αγροτικός συνεταιρισμός δεν είναι μια συνηθισμένη εμπορική εταιρεία.

Το διακύβευμα της συνεταιριστικής οργάνωσης δεν είναι καταρχήν το κέρδος, αλλά το δικαίωμα στην ευημερία. Η ευημερία είναι κοινωνικό αγαθό που επιμερίζεται σε όλο το κοινωνικό σύνολο με τη δυναμική και τη στιβαρότητα μιας ηθικής αξίας. Οι αγρότες συσπειρώνονται γύρω από μια κοινότητα συμφερόντων, όχι για βάλουν την υπόλοιπη κοινωνία απέναντί τους, έστω και ως ενδεχόμενων πελατών, αλλά για διεκδικήσουν την ύπαρξή τους ως ελεύθερη και αυτοασπασχολούμενη αγροτιά που προσφέρει αγαθά υψηλής

ποιότητας στους ίδιους και στην υπόλοιπη κοινωνία. Ως αντάλλαγμα η οργανωμένη κοινωνία οφείλει να επιδείξει έναν προνοιακό ακτιβισμό, ώστε να συνεχίσει να υφίσταται μια αξιόπιστη και αποτελεσματική αγροτική οικονομία που θα στηρίζεται στα μικρομεσαία αγροτικά νοικοκυριά.

Από την άλλη μεριά, είμαστε υποχρεωμένοι να κρατήσουμε ανοικτό τον ορίζοντα της αγροτικής επιχειρηματικότητας όταν αυτή παίρνει τη μορφή της συλλογικής οργάνωσης των παραγωγών. Να ενισχύσουμε την ανάπτυξη των συνεταιρισμών ως εύρωστων και ανταγωνιστικών επιχειρήσεων, είτε αυτοτελών είτε μέσω εταιρικών συμπράξεων. Έτσι ώστε να απαιτούν σημαντικό μερίδιο στην παραγωγή και την αγορά αγροτικών προϊόντων και τροφίμων. Και να δώσουμε πραγματική υπόσταση στις ομάδες παραγωγών στο πλαίσιο του εθνικού και κοινοτικού δικαίου. Η ανάπτυξη των συλλογικών αγροτικών οργανώσεων αποτελεί σήμερα κρίσιμο παράγοντα για την μεταρρύθμιση του αγροτικού τομέα, την αξιοποίηση καίριου συγκριτικού πλεονεκτήματος και την μετατροπή της Ελληνικής γεωργίας σε κλειδί για την έξοδο της χώρας από την οικονομική κρίση.

Η νομοθετική μας παρέμβαση για την εξυγίανση και τον εκδημοκρατισμό των αγροτικών συνεταιρισμών δεν αποσκοπεί στη «διάχυση» της αγοράς στο εσωτερικό τους, αλλά στο θαρραλέο «άνοιγμα» των συνεταιρισμών προς τις παγκοσμιοποιημένες και εξόχως ανταγωνιστικές αγορές. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι συνεταιριστικές αξίες καθιερώνονται και αναδεικνύονται σε πολύτιμες ρυθμιστικές αξίες της αγοράς αγροτικών προϊόντων. Έχουν προηγηθεί οι καινοτόμες παρεμβάσεις της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ για το Μητρώο επαγγελματικών αγροτών και το Μητρώο εμπόρων αγροτικών προϊόντων.

Σήμερα, κάνουμε ένα ακόμα βήμα και θεσμοθετούμε ένα καθαρό θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης του αγροτικού κόσμου με κινητήρια δύναμη τις στοχευμένες δημόσιες πολιτικές:

A) Ξεκαθαρίζουμε ότι ο αγροτικός συνεταιρισμός παραμένει πρωτογενές και πρωτοβάθμιο κερτημένο οργάνωσης και αλληλεγγύης των παραγωγών.

B) Διευρύνουμε τις δυνατότητες εταιρικής και επιχειρηματικής δράσης των αγροτών μας, ώστε να κινηθούν με δυναμισμό και εξωστρέφεια στην αγορά αγροτικών προϊόντων.

Γ) Παρεμβαίνουμε στην αγορά αγροτικών προϊόντων με σκοπό τη σταθερότητα των τιμών και την προνοιακή στήριξη του αγροτικού εισοδήματος.

Αξιοποιούμε τη θεσμική ευκαιρία που με προγραμματική σοφία μας παρείχε ο συνταγματικός νομοθέτης. Γύρω απ' το γεγονός της κρατικής εποπτείας οργανώνουμε τις δημόσιες πολιτικές εκσυγχρονισμού και εκδημοκρατισμού του συνεταιριστικού κινήματος. Αξιοποιούμε την πρακτική και αποτελεσματική μέθοδο του Μητρώου, στο πλαίσιο της οποίας καταγράφονται και αξιολογούνται οι αγροτικοί συνεταιρισμοί και οι υπόλοιπες συλλογικές αγροτικές οργανώσεις.

Επιδιώκουμε να βάλουμε τέλος στους συνεταιρισμούς – «σφραγίδες» που απαξιώνουν τη συνεταιριστική ιδέα και στραγγαλίζουν την αναπτυξιακή επιχειρηματικότητα των αγροτών. Αποτελεί επονείδιστο γεγονός η αναπαραγωγή συνεταιριστικών παραγόντων που η ισχύς τους βασίζεται σε φαντάσματα και ακροβατικές νοθείες. Άρα, ξεκινάμε από την αποκατάσταση του ανεκτίμητου κερτημένου της δημοκρατικής νομιμοποίησης. Στο εξής, η οργανωμένη Πολιτεία θα αναγνωρίζει, θα συνομιλεί και θα συνεργάζεται με συνεταιρισμούς που θα έχουν υπαρκτή και πραγματική υπόσταση, η οποία θα θεμελιώνεται στη δημοκρατική οργάνωση και λειτουργία τους.

Συγκεντρώνουμε και επικεντρώνουμε το αναπτυξιακό οπλοστάσιο της Πολιτείας προς αγροτικούς συνεταιρισμούς που είναι χρήσιμοι στα μέλη τους και στην κοινωνία.

Καθιερώνουμε μια θεμελιώδη λειτουργική αρχή, σύμφωνα με την οποία οργανώνουμε τους μικρομεσαίους αγρότες γύρω από εύρωστους και επιτυχημένους συνεταιρισμούς, ενώ ταυτόχρονα ρυθμίζουμε τις αγορές με σκοπό την προστασία και των αγροτών και των καταναλωτών αγροτικών προϊόντων.

Βελτιώνουμε το θεσμικό πλαίσιο εταιρικής δραστηριοποίησης και επιχειρηματικότητας των αγροτών. Ενεργοποιούμε την ευθύνη των κοινωνικών εταίρων αναφορικά με σύγχρονα διατροφικά πρότυπα, τα οποία ενσωματώνουν το παραδοσιακό διαιτολόγιο των Ελλήνων και τις σύστοιχες προτεραιότητες της αγροτικής ανάπτυξης που σχεδιάζεται και οργανώνεται

γύρω από τα «Καλάθια της Ελληνικής Γης». Προβλέπουμε, επίσης, μηχανισμούς της αγοράς, όπως η συμβολιακή γεωργία και τα δημοπρατήρια, ώστε να «κλείσει» η «ψαλίδα» μεταξύ των τιμών πώλησης των αγροτικών προϊόντων από τον παραγωγό και της τιμής που το αγοράζει ο τελικός καταναλωτής. Αποσκοπούμε στην ενίσχυση του αγροτικού εισοδήματος και στην αντιμετώπιση της αισχροκέρδειας.

Από νομικής άποψης, ο παλαιότερος νόμος 2810/2000 θεωρήθηκε ένας καλός και χρήσιμος νόμος, απ' τον ρυθμιστικό ορίζοντα του οποίου διέλαθαν: α) η αντιμετώπιση των αδρανών και υπερχρεωμένων συνεταιρισμών, καθώς και των συνεταιρισμών – «σφραγίδων», β) η ουσιαστική αδρανοποίηση της συνταγματικής επιταγής για εποπτεία και προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 4 του Συντάγματος και τέλος γ) η διασύνδεση της συνεταιριστικής ιδέας με το «φυσικό» περιβάλλον μιας παγκοσμιοποιημένης και ανταγωνιστικής αγοράς. Για το σκοπό κρίθηκε σκόπιμο να διατηρηθεί η αναφορά στο οργανωτικό και λειτουργικό κεκτημένο των αγροτικών συνεταιρισμών, που προέβλεπε ο ν. 2810/2000.

Για τη νομική και νομοτεχνική ακρίβεια πρόκειται για νομοσχέδιο που διαρρυθμίζει την κρατική εποπτεία και προστασία των αγροτικών συνεταιρισμών, καθώς και τη σχέση –όχι όμως και τη «διάχυση»- των τελευταίων με τη σύγχρονη υγιή επιχειρηματικότητα του αγροτικού κόσμου.

Στο πλαίσιο αυτών των κατευθύνσεων και στο πρώτο κεφάλαιο καθορίζεται η δομή και η λειτουργία των συλλογικών αγροτικών οργανώσεων. Οργανώνεται η εποπτεία τους από το κράτος μέσω εποπτικής αρχής, εθνικού μητρώου και περιοδικής αξιολόγησης. Στο δεύτερο κεφάλαιο οργανώνεται θεσμικά η σχέση των συνεταιρισμών, των ομάδων παραγωγών και των αγροτικών εταιρικών συμπράξεων με την αγορά των αγροτικών προϊόντων και την ανάγκη σταθερότητας των τιμών καθώς και την εξυγίανση της αγροδιατροφικής αλυσίδας. Προτείνεται αυτή η παρέμβαση να γίνει μέσω των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων, των Αγροδιατροφικών Συμπράξεων στην Περιφέρεια, της Συμβολαϊκής Γεωργίας και των Δημοπρατηρίων Αγροτικών Προϊόντων. Στο τρίτο κεφάλαιο καθορίζεται η χρηματοδότηση, τα φορολογικά και αναπτυξιακά κίνητρα υπέρ των συλλογικών αγροτικών οργανώσεων διευρύνοντας τις μέχρι σήμερα ισχύουσες ρυθμίσεις. Στο τέταρτο και τελευταίο κεφάλαιο οριοθετείται η προσαρμογή του συνεταιριστικού κινήματος στις νέες ρυθμίσεις με τις καταργούμενες και τροποποιημένες διατάξεις του ν. 2810/2000. Στο ίδιο κεφάλαιο προτείνονται τέλος νέες διατάξεις για τον αγροτικό συνδικαλισμό και τους αγροτικούς συλλόγους που θεωρούνται ώριμες και επιβεβλημένες από την συνολικότερη πορεία του αγροτικού συνεταιρισμού.

Ειδικότερα επί των άρθρων:

Άρθρο 1

Με το άρθρο 1 παρέχονται οι ορισμοί των βασικών εννοιών της ρυθμιστικής ύλης του Νομοσχεδίου. Διευκρινίζεται ότι οι συλλογικές αγροτικές οργανώσεις περιλαμβάνουν τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, τις Ομάδες Παραγωγών και τις Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις. Από τη συγκεκριμένη διάταξη προκύπτει πέραν πάσης αμφιβολία ότι οι αγροτικοί συνεταιρισμοί που αναγνωρίζει η Πολιτεία και εγγράφονται στο Μητρώο είναι μόνον πρωτοβάθμιοι συνεταιρισμοί, μέλη των οποίων είναι μόνον φυσικά πρόσωπα. Επιχειρείται επίσης η άρση κάθε αμφισβήτησης αναφορικά με την έννοια των Ομάδων Παραγωγών.

Ο ορισμός των Δημοπρατηρίων επιχειρεί να οριοθετήσει τη συγκεκριμένη έννοια από άσχετες ή αποτυχημένες προσπάθειες του παρελθόντος, ώστε ο συγκεκριμένος θεσμός ν' ανταποκρίνεται στα οικεία διεθνή πρότυπα.

Άρθρο 2

Με το άρθρο 2 θεσπίζεται, ως ηλεκτρονική βάση δεδομένων το «Εθνικό Μητρώο Συλλογικών Αγροτικών Οργανώσεων», με σκοπό την ουσιαστική ενεργοποίηση και εντατικοποίηση εφαρμογής τόσο του άρθρου 12 του Συντάγματος, όσο και των άρθρων 16 και 17 του ν. 2810/2000. Η αρμοδιότητα για το Μητρώο ανατίθεται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Με δεδομένο ότι η μορφή, το περιεχόμενο, η διαδικασία καταγραφής σε αυτό, καθώς και η τήρηση του είναι αναγκαίο να μπορούν να

επικαιροποιούνται, ώστε να παρακολουθούν τις σύγχρονες εξελίξεις της τεχνικής, αλλά και να βελτιώνονται τεχνικές και διαδικαστικές αδυναμίες, παρέχεται σχετική νομοθετική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Η αναβάθμιση της σχετικής με την εποπτεία διοικητικής υπηρεσίας επιτυγχάνεται με την ίδρυση της Εποπτικής Αρχής, η οποία ενσωματώνεται στο διοικητικό και υπηρεσιακό περιβάλλον του Υπουργού. Η ίδρυση γνωμοδοτικού συμβουλίου αποβλέπει στην οργανωμένη και θεσμικά κατοχυρωμένη εξασφάλιση σχετικών με την βελτίωση της εποπτεία εισηγήσεων.

Άρθρο 3

Με το άρθρο 3 διατυπώνονται οι βασικές αρχές λειτουργία των αγροτικών συνεταιρισμών, ώστε αυτοί μετά από αξιολόγηση να καταχωριστούν στο Μητρώο. Οι βασικές αρχές συνδυάζουν τη διττή φύση των συνεταιρισμών ως δημοκρατική και εθελοντική συλλογική οργάνωση (περιπτώσεις Α και Β) και ως οργάνωση κοινωνικής επιχειρηματικότητας (περιπτώσεις Γ έως και ΣΤ). Τέλος, η κρατική εποπτεία περιλαμβάνει και τον έλεγχο νομιμότητας επί των ΑΣ (περίπτωση Ζ).

Άρθρο 4

Με το άρθρο 4 ρυθμίζονται τα σχετικά με την αναγνώριση και την καταχώριση των αγροτικών συνεταιρισμών στο Μητρώο. Διευκρινίζεται ότι η καταχώριση τους συμπίπτει με την ταυτόχρονη αξιολόγηση τους σε ενεργούς και ανενεργούς.

Για τους ανενεργούς συνεταιρισμούς προβλέπεται ο δικονομικός θεσμός της αναγκαστικής εκκαθάρισης. Υιοθετείται ο θεσμός της [δικαστικής ή διοικητικής] αναγκαστικής εκκαθάρισης, η οποία ελέγχεται δικαστικά, ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεως επιβολής του μέτρου. Με την αναγκαστική εκκαθάριση, ο αρμόδιος για την εποπτεία και την προστασία των αγροτικών συνεταιρισμών Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξαντλεί, αλλά σε κάθε περίπτωση δεν υπερβαίνει τα σχετικά συνταγματικά όρια, γεγονός που καθιστά αναγκαίο τον [προληπτικό / μεταγενέστερο] δικαστικό έλεγχο.

Άρθρο 5

Με το άρθρο 5 ρυθμίζονται τα θέματα των Ομάδων Παραγωγών και ιδίως η αναγνώριση και η καταχώριση τους στο Μητρώο. Διευκρινίζεται ότι οι ΟΠ έχουν θεματικό παραγωγικό αντικείμενο και αφορούν σε συγκεκριμένα όμοια ή ομοειδή αγροτικά προϊόντα. Η ΟΠ ήδη αποτελεί νομικό και πραγματικό κεκτημένο της ενωσιακής έννομης τάξης, αλλά με τη συγκεκριμένη νομοθετική ρύθμιση παρέχεται το κίνητρο της συγκρότησης τους σε επίπεδο Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, εφόσον αξιολογούνται με κριτήριο τη συγκέντρωση της παραγωγής του συγκεκριμένου κάθε φορά προϊόντος σε επίπεδο Περιφέρειας, αλλά και με κριτήριο το πεδίο αγοράς στην οικεία Περιφέρεια. Οι επί τρία συνεχόμενα έτη αδρανείς ΟΠ διαγράφονται αμέσως από το Μητρώο.

Άρθρο 6

Με το άρθρο 6 προβλέπεται η ίδρυση από αγροτικούς συνεταιρισμούς και Ομάδες Παραγωγών κεφαλαιουχικών εταιρειών, με σκοπό την εδραίωση της συνεργασίας μεταξύ των ιδρυτικών συνιστωσών τους. Οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις αναγνωρίζονται και καταχωρίζονται στο Μητρώο. Οι ΑΕΣ συγκροτούνται επίσης σε επίπεδο Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης ή και σε εθνικό επίπεδο.

Άρθρο 7

Με το άρθρο 7 θεσπίζεται μεταβατική διάταξη σχετικά με την τύχη των Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών, των Συνεταιριστικών Εταιρειών, των Κοινοπραξιών Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και των Κεντρικών Συνεταιριστικών Ενώσεων που είχαν ιδρυθεί σύμφωνα με σχετικές διατάξεις του ν. 2810/2000.

Το άρθρο αυτό τίθεται ως λογική συνέχεια των διατάξεων του προηγούμενου άρθρου. Επιδεικνύεται ιδιαίτερη πρόνοια για τη διασφάλιση της θέσης των εργαζομένων στις ανωτέρω συνεταιριστικές και εταιρικές οργανώσεις που μετατρέπονται σε ΑΕΣ.

Άρθρο 8

Με το άρθρο 8 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την ΠΑΣΕΓΕΣ και τη σχέση της με τους αγροτικούς συνεταιρισμούς του νόμου αυτού. Τροποποιείται και συμπληρώνεται η αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 33 του ν. 2810/2000. Διευκρινίζεται ότι μέλη της ΠΑΣΕΓΕΣ είναι μόνον

νοι αγροτικοί συνεταιρισμοί και οι Ομάδες Παραγωγών του νόμου αυτού. Θεσμοθετείται, ως κορυφαίο μέτρο εκδημοκρατισμού και δημοκρατικής νομιμοποίησης, η εκλογή της διοίκησης της ΠΑΣΕΓΕΣ από συνέδριο αντιπροσώπων –και όχι εκπροσώπων, οι οποίοι θα εκλέγονται με άμεση και καθολική ψηφοφορία σε επίπεδο Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης από τα μέλη - φυσικά πρόσωπα των αγροτικών συνεταιρισμών και των Ομάδων Παραγωγών.

Άρθρο 9

Τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 2732/1999 για τις Διεπαγγελματικές Οργανώσεις ώστε να υπάρχει μόνο μία θεματική οργάνωση σε εθνικό επίπεδο.

Άρθρο 10

Στο άρθρο 10 προβλέπεται σε επίπεδο Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης η ίδρυση Αγροδιατροφικών Συμπράξεων, υπό μορφήν αστικών μη κερδοσκοπικών εταιρειών. Οι συγκεκριμένες εταιρείες πρόκειται να υποστηρίξουν και να προβάλλουν τα παραγόμενα από αγρότες της οικείας Περιφέρειας αγροδιατροφικά προϊόντα. Με τις συγκεκριμένες αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες επιδιώκεται η προβολή και η προώθηση των ιδιαίτερων ποιοτικών και ανταγωνιστικών προϊόντων μιας Αυτοδιοικητικής Περιφέρειας («καλάθια της Περιφέρειας»). Πρόκειται για αγροδιατροφικά προϊόντα υψηλής διατροφικής αξίας, με σημαντική εμπορική και εξαγωγική προοπτική. Ρυθμίζεται η δυνατότητα της Πολιτείας να ενισχύει οικονομικά τα έργα των Αγροδιατροφικών Συμπράξεων.

Άρθρο 11

Με το άρθρο 11 θεσπίζονται οι συμβάσεις μελλοντικής πώλησης αγροτικών προϊόντων, ενώ παρέχεται στις συλλογικές αγροτικές οργανώσεις να συνάπτουν τις συμβάσεις αυτές για λογαριασμό των μελών τους. Κατ' αυτόν τον τρόπο, επιδιώκεται η βελτίωση της διαπραγματευτικής ισχύος των αγροτών, με σκοπό την ενίσχυση του εισοδήματός τους. Επίσης, απαγορεύεται ρητά και ποινικοποιείται η χρήση των συμβολαίων ως παραγώνων, γεγονός που θεωρείται εξαιρετικά επισφαλές για το αγροτικό εισόδημα και τη σταθερότητα των τιμών στα σχετικά αγροτικά προϊόντα.

Άρθρο 12

Με το άρθρο 12 προβλέπεται η ίδρυση Δημοπρατηρίων, τα οποία οργανώνονται σε διοικητικό επίπεδο με την μορφή ανώνυμης εταιρείας. Το Δημοπρατήριο είναι ένας μηχανισμός δημοπράτησης αγροτικών προϊόντων. Η επωφελής για αγρότες και καταναλωτές λειτουργία τους προϋποθέτει ότι το σύνολο ή το συντριπτικά μεγαλύτερο μέρος της σχετικής αγροτικής παραγωγής μιας περιφέρειας διακινείται μέσα από το δημοπρατήριο της. Τα δημοπρατήρια τίθενται υπό την εποπτεία του Κράτους. Προβλέπεται ρητά ότι οι παραγωγοί αγροτικών προϊόντων που θα διακινούν τα εμπορεύματά τους μέσω δημοπρατηρίων θα εξωφλούνται εντός τριάντα ημερών, ενώ σε περίπτωση παραβίασης της υποχρέωσης αυτής επιβιβάζονται οι συνέπειες του άρθρου 6 του ν....

Άρθρο 13

Με το άρθρο 13 καθορίζεται ότι δικαίωμα πρόσβασης στη χρηματοδότηση και στα κίνητρα έχουν μόνον οι ενεργοί αγροτικοί συνεταιρισμοί, οι ΟΠ και οι ΑΕΣ, εφόσον έχουν αναγνωρισθεί και καταχωρισθεί στο Μητρώο. Κατ' αυτόν τον τρόπο συνδέεται η προνοιακή δράση του Δημοσίου με την εκ μέρους του άσκηση εποπτείας επί των συλλογικών αγροτικών οργανώσεων.

Άρθρο 14

Με το άρθρο 14 θεσπίζονται αναπτυξιακού χαρακτήρα κίνητρα προκειμένου να ενισχυθεί η λειτουργία των συλλογικών αγροτικών οργανώσεων.

Άρθρο 15

Με τις διατάξεις του άρθρου 15 θεσπίζεται η άμεση χρηματοδότηση των συλλογικών αγροτικών οργανώσεων, προκειμένου αυτές να αντιμετωπίσουν τον επενδυτικό κίνδυνο ίδρυσης και ανάπτυξης τους. Υλοποιείται η σχετική συνταγματική επιταγή του άρθρου 12 παρ. 5, σύμφωνα με την οποία το Κράτος μεριμνά για την ανάπτυξη των αγροτικών συνεταιρισμών.

Άρθρο 16

Με τις διατάξεις του άρθρου 16 θεσπίζεται η έμμεση, άλλως δια φορολογικού χαρακτήρα κινήτρων, χρηματοδότηση των συλλογικών αγροτικών οργανώσεων. Με τις σχετικές διατάξεις, οι συλλογικές αγροτικές οργανώσεις καθίστανται αποδέκτες σημαντικών δημοσιονομικών ελαφρύνσεων, ώστε να διευκολύνεται η δραστηριότητα και το επιτελούμενο από αυτές έργο.

Άρθρο 17

Με τη διάταξη του άρθρου 17 τροποποιούνται και καταργούνται διατάξεις του ν. 2810/2000, ώστε ο τελευταίος να εναρμονιστεί με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Με την τροποποίηση του άρθρου 5 του ν. 2810/2000 καθίσταται σαφές ότι μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών μπορεί να είναι αποκλειστικά και μόνο φυσικά πρόσωπα, ώστε να αντιμετωπιστεί με αποτελεσματικό τρόπο το εξόχως αρνητικό και αντιδημοκρατικό φαινόμενο των «συνεταιρισμών – σφραγίδων» και ιδίως η επιβίωση του φαινομένου αυτού υπό το νέο θεσμικό πλαίσιο. Επίσης, προβλέπεται ότι μέλη του διοικητικού συμβουλίου των αγροτικών συνεταιρισμών και της ΠΑΣΕΓΕΣ μπορεί να εκλεγούν μόνο επαγγελματίες αγρότες, οι οποίοι έχουν προηγουμένως εγγραφεί στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 3874/2010 (Α' 151). Με αυτήν τη ρύθμιση διασφαλίζεται ότι στις διοικήσεις των αγροτικών συνεταιρισμών, αλλά και της ΠΑΣΕΓΕΣ θα υπηρετούν πλέον μόνον ενεργοί αγρότες. Η κατάργηση των διατάξεων του άρθρου 16 του ν. 2810/2000 κατέστη απολύτως αναγκαία, στο βαθμό που η άσκηση της κρατικής εποπτείας ρυθμίζεται πλέον από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και υλοποιείται με τον μηχανισμό και τις διαδικασίες του Μητρώου. Τέλος, παρέχεται η δυνατότητα περαιτέρω κωδικοποίησης του ν. 2810/2000 δια της εκδόσεως Προεδρικού Διατάγματος. Δίνεται, έτσι, η δυνατότητα ο ν. 2810/2000 να παραμείνει εύχρηστος και προσίτος για όλους τους ενδιαφερόμενους.

Άρθρο 18

Με το άρθρο 18 τροποποιούνται διατάξεις σχετικά με τον αγροτικό συνδικαλισμό και τις σχετικές οργανώσεις. Προβλέπεται η ίδρυση διαφορετικών αγροτικών συλλόγων με κλαδικό αντικείμενο (ζωικής, φυτικής και αλιευτικής παραγωγής) στα εδαφικά όρια ενός Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού. Επιδιώκεται έτσι η ενίσχυση της οργανωτικής λειτουργίας των αγροτικών συλλόγων, η οποία πλέον διαρθρώνεται σε επίπεδο Δήμου. Αναλόγως, ο αριθμός των αγροτικών συλλόγων που μπορούν να ιδρύου Ομοσπονδίες αυξάνεται σε επτά (7). Οι Συνομοσπονδίες των αγροτικών συλλόγων διαρθρώνονται σε πανελλαδικό επίπεδο.

Άρθρο 19

Με το άρθρο 19 καθορίζεται ότι οι προηγούμενες διατάξεις με περιεχόμενο αντίθετο προς τις διατάξεις του νόμου αυτού καταργούνται με την ισχύ του τελευταίου.

Άρθρο 20

Ορίζεται ότι η ισχύς του νόμου αρχίζει με τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Τα ανωτέρω ζητήματα αντιμετωπίζονται με το προτεινόμενο νομοσχέδιο.

Αθήνα, 2011

Οι Υπουργοί

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ι. ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

Γ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Μ. ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Λ. ΚΑΤΣΕΛΗ

Χ. ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ,
ΝΗΣΩΝ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑΣ

Ι. ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ